

Nro. 31.

A' FELS. AUSTR. CSASZÁR, ES AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMEBÖL.

Indult Bétsből; Kedden Aprilis 18-dik napján,
1809-ik elztendőben.

B é c s .

Közönségessététel (Manifestum).

Noha a' Psoni Békesség kötésnek minden fontos határozásoból nyilvánosan kitettettek azok a' szerentsetlen környülállások, mellyek ö Császári Felségét arra kötelezték, hogy Monarchiája azon izem-pillantati szükségének minden egyéb tekinteteket utánna tegyen: tsakugyan meg nem tagadtatott ezen Kötésnek végrehajtatasában még is az a' szoros lelkiésméretettség, a' melly szerezént ö Felsége eleitől fogva örökké azon törekedett, hogy egyszer felválót kötelefségeinek eleget tegyen:

H

Azok a' Tzikkelyek, mellyek Austriára térhes áldozatokat és érezhető lemondásokat vetettek, meg szorítás, 's kifogás nélkül telyesítették. Tsak azok nem mentek vagy telyességgel soha, vagy leg alább igen önkényszerént való és káros változások, vagy pedig hofzizas és fáradságos alkudozások után, 's rész szerént tsak ujjabb áldozattételekért, tökéletességre, a' mellyek Austriának könnyebbségére voltak intéz- tetve.

Ezen Alkúnak azon feltételei közzül, mellyek a' Császári Usvarnak, az ő Princzeinek, vagy az ő alattvalóinak javokat illették, alig töltetett-bé egy, a' maga egész kiterjedése fzerént, a' határozott idő- ben, és a' Részeseknek valóságos meg elégedésekre.

Sem ő Császári Fő Hertzegsége az akkori Saltz- burgi Választó Fejedelem, sem ő Császári Fő Her- tzsége a' Német Rend Nagymestere, hozzá nem juthattak a' nékiek ígértetett birtokokkal és jöve- delmekkel való telyes éléshez.

Ő Királyi Fő Hertzegségének a' Breiszgauai akkori Landgrófnak, a' Kötés nyilvánságos feltételei fzerént, elveszett birtokait és jövedelmeit, telyes betsek fzerént ki kellett volna pótolni. Ezen meg határozottatott ígéletnek egy, vagy más módon lehető vágrehajtatása végett tétetett minden próbák gyü- möltstelének voltak; sőt az a' végre gyakran meg ujítottatott alkudozások alatt úgy nyilatkozott ki a' dológ, hogy a' Frantzia Kabinétumnok soha nem volt az a' célja, hogy ő Királyi Fő Hertzegségét tsak részenként is kielégittse; 's az ő Császári Felsőge Ministerei nem egyfzer kéntelenítették meg bánta- tással szemlélni, azt, hogy a' Császári Ház béli Prin- czeknek leg igazságosabb kívánságaik, tsak mint

semmi jó móddal való megfontoltatást nem érdemlő tárgyak, úgy vétettefsenek-fel.

E' volt minden egyéb panaszok is a' sorsok, a' mellyek a' Császári alattvalóknak vagy a' Császári Kassáknak meg sértettetikért tétettek. A' kötés' írásainak kitseréltetések napjától fogva nem kellett volna semmit kéntelenségből adni; negyven millió Frankoknak kész lefizetése által minden hátra lévő haditartozásoknak meg kellett volna szüntetődni. A' fizetés meg történt: hanem a' rémülettkönnyebbség elmaradt. Egy részről a' Frantzia seregeknek tartatásokra, minthogy azok a' Frantzia magazinumok, mollyek kevéssel az előtt az országnak költségén gazdagon meg töltettek vala, hirtelüül meg üressültek, ujjabb élelemadás kívántatott terhes módon: más részről sok hasznos portékák, mellyek mint az ő Felsége kéttésen kívül lévő tulajdonai a' kölömb külömb általengedett tartományokban, az egygyezés szerént való visszafizetésnek feltétele alatt az ujj Birtokosoknak hagyattattak, fizetetlen maradtak. Az ezen két tekintetben vallott kár, huszonnégy millió forintokra telt; minden az eránt való iparkodás, hogy visszafizettesék, hiába való volt.

Ő Császári Felsége azonközben mind ezeket a' megbántatásokat mind pedig ezen kárvallást, bár mi érezhetők lehettek is, szenvedéssel elhalgatta volna, csak hogy az ily sok áldozatok által tökéletességre vitetett békeféségnek fő czélját ezen az árron elérni lehetett volna. Meg nem zavartatott tsendefségben, magát egészfen népe boldogításán, a' belső adminisztrációnak szerentsés folyásán, 's az ujj veszedelmeknek a' czállal meg egygyező oltalomkészületek által való elhárittatasokon való gondoskodásra el-

szánhatni — vala az ő Császári Felsége hivánsága, e vala az ő Felséges igazságos reménsége. Ezt a' békeféséges plánumot minden úton módon semmivé teni — vala, a' Posoni békeféségtől fogva a' jelen lévő fzempillantatig eltölt idő alatt, a' Frantzia Ország-lófzák' fzünet nélkül való iporkodása.

Az Austriára nézve felválloltatott békeféséges tzikkelyek közzül Frantzia ország' részérül még tsak egy is végre nem hajtatott vala, és már ujj kivánságok által a' leg kedvetlenebb értekezésebbe vonattott vala ő Felsége. Azt kívánták, hogy a' Velentze és az Adriai tenger másik partjain lévő tartományok között való katonai közösülésnek előmozdittatása végett a' Frantzia seregeknek a' Csaszári Státusokon fzabad általmenetel engedtefsék, még pedig nem tsak a' jelen lévő fzempillantatra, hanem úgy, hogy az, mint örökké tartó régula, forma szerént való Egygyezés által is meg erőssittefsék. Ezen kivánságnak, a' leg helyesebb ellenvetések, mellyek rész szerént a' Velentze ezelőtteni állopotjából, a' melly ilyen elsöségi just magának soha sem nem nyert sem nem kívánt, rész szerént az Austriai Littoralén lévő élelemnek dolgában telyefséggel nem gazdag tartományoknak állopotjokból, rész szerént abból a' veszedelemből vétettek, hogy hasonló kivánságokra más fzomszéd Státusoknak is alkalmatosság adódna, tétettek ellenébe: de sem el nem fogadtattak sem meg nem halgattattak. A' Napoleon Császár egyfszer kimondott akaratja — a' nagyobb rosszakra való mutatás, abban az esetben, ha ezek készséggel nem tellyesitetnének — az a' fenyegetődzés, hogy a' hadakozás ismét elkezdődne, és a' határ-tartományok azonnal elfoglaltatnának — ezek valának azok az ellenekáll-

hatlan Argumentumok a' mellyeknek minden ellenmondás helytadni kéntelenített; ennél egyebek, sem ezen sem a' későbbi minden értekezésekben, a' Frantzia Kabinétum részéről soha elő nem fordúltak.

(Folytatása következni fog).

* * *

Az Első Táborigi Tudósítás, melly a' Cs. K. armadiától érkezett, a' M. Kurir 30 dik darabjának 456-öik levelén talaltatik — most itt következik —

A' Második Hadi Tudósítás, a' Cs. K. armadiától: —

„A' fő hadi szállásról Ó. Öttingenből, Aprilis 12 dikén 1809-ben.

„Az armádia 11. dikbén a' már előadatott úton, a' Vils és Iser vizei felé előnyomul.

„Az idő felette rossz volt, és a' seregek, az esztendőnek ezen részében szokatlan sanyarúságokat, szembetűnő vidámsággal szenvedték.

„E' hónap' 10. dikén délelőtti 11 órakor, F. M. L. Dedovich bément Passaubá. Az ellenség magát vizsgálta, hanem seregeinknek sebes előnyomulások által egy Frantzia Juzsinör-tiszt és 8 sántzásók (sapörök) elfogattak. Egy Frantzia Generális csak nagy bajjal menekedhetett meg és vehette bé magát a' felső várba. F. M. L. Rosenberg, a' negyedik sereg vezére, ezen erősséget félkerette, a' melyre a' hadi szokás szerént megtagadó válasz adatott.

„A' Passaui lakosok a' magok jó hazafiúi gondolkodásokat, a' mi hozzájuk való bémenetelünknek alkalmatosságával nyilatkoztatott örvendezés

által halhatóképpen kiműtatták. A' Generalissimus Károly ő Császári Fő Hertzegségétől a' Német nemzethez intéztetett Irást azonnal kinyomtatták, és abból két ezer nyomtatványokat a' falusi nép között kiosztattak, hogy abban is elevenüljön fel és táplálódjon, a' Német Birodalom magában való fennállása eránt az érzékenység.

* * *

Egy igen érdemes, tudós és itt mindenek előtt nagy tekintetben volt, uralkodó Fejedelméhez, 's Hazájához fedhetetlen hívességgel viseitetett nagy Hazánkfia, Méltos. Kéler Zsigmond Cs. Kir. Tanácsos Ur, és az ide való fellyebb idéző Törvényszéknek (Forum Apellatoriumnak) egyik itilő Birája, néhány hólnapig tartott, és semmi orvosió eszközöknek nem engedett nyavalyájában, hasznos életének 62-ik esztendejében, tegnap esteli 6 és 7. óra-közt meg halálozott. — 'A kik ezen megboldogult Hazánkfiát közelebről esmérték, az ő jószívűségét, a' törvény kiszolgáltatásban való egyenességét, 's felebaráti fzeretét elegendőképen magasztalni nem tudják — Leg nagyobb ditsretére szolgál ez, hogy Ő a' pert soha hofszabítani nem kívánta, sőt inkább azon igyekezett, hogy a' perlekedőket egymáshoz meg engesztelvén a' költséges perlekedésnek végét szakassza — Oskoláinak végzése, 's Prokatori hivataljának Pesten egy néhány esztendő-kig való ditsiretes folytatása után, elsőben, a' Dunán innen való Kerületbéli Törvényes Széknek, azután a' Fels. Magy. Kir. Táblának Afsefiorává, végre néhai II. Leopold Császár és Király uralkodása alatt, az Alsó-Austriai Apellatorium Forum-

nak Tanácsosává tétetett, 's ezen végső Hivataljában meg is hólt.

Svéd Ország.

A' Helsingörből Mártzius 21-dikén indúlt tudósítások fzerént az nap három Svédok érkeztek Svéd országból békeféges záflójú hójón a' Dániai parthoz. Ezek az ő országokban esen Történektekről hoztak tudósítást a' Dániai Országlófszékhez. Innen elsiettek Hámbug felé, a' hova 25-dikbén meg érkezvén, utjokat onnan is azonnal tovább vettek Dresda felé. — Az országlásnak a' Király' nevében való folytatása, mint Királyi Helytertóság, a' Südermanlandi Királyi Hertzegnek ajánltatván 's az azt fel is váláván, ilyen Proclamatziót tétetett azonnal közönségessé. —“

„Mi Károly, Isten kegyelméből a' Svédok, Gothusok, és Wendusok Örökös Hertzegjek, Südermanlandi Hertzeg, Nagy Admíralis; etc., hírvl adjuk: hogy, minekutánna az előfordúlt történetek által ő Királyi Felsege olyan állapotba helyeztetődött volna, hogy az ország' dolgait nem folytathajta. Mi, mint a' Királyi Familiában egyedül lévő telyes idejű Princz, arra indittattunk, hogy az Országlást, mint Királyi Helytartó (Reichsverweser) által vegyük, mellyet Mi a' leg főbb Felsegnek zegedelmével úgy fogunk folytatni, hogy az ország a' belső és külső tsendességet ismét vizsfa kaphassa, és a' régólta megakadott kereskedeés és szorgatmatoskodás fel éledjen; a' melly mellett megváltozhatatlan akaratumk az, hogy a' dolgok' folytatását ezen principium fzerént kezdvén-el, azon

további eszközöket, mellyek a Svéd nép boldogítására fognak czélozni, az Ország Rendeivel egygyütt intézzük el. Mi ehezkeppest az ország minden lakosainak, a szárazon és tengeren való hadi erőnek, valamint szintén minden rangú tiszteknek, parantsóljuk, hogy erántunk azzal a hűséggel és engedelmességgel viseltessenek, mellyet tőlük a jelen való időben a mi tiszta czelosásunk s önnön javok határ nélkül meg kívánnak. A mindenható Istennek oltalmába ajánlunk benneteket; különösen és kegyesen. A Stockholmi kastélyban; Mártz. 13-dikán. 1809.

Másodszori Tudósítás.

A Tekinetes Wattay Familia részéről jelenítetik, hogy a Tettes Pest Pilis és Solth Törvényesen egygyesültt Vármegyékben fekvő Kis Körsői Uradalmához tartozó Ványi Puszta jövő 1810 Esztendei Sz. György Napjától fogva hat egy más után következő Esztendőkre Licitatio szerint arendába ki fog adattatni. A Licitationak Terminusa e folyó 1809-dik Esztendei Pünkösd havának 24-dik napjára Pomázra rendeltetett, a kiknek tehát a meg irtt Ványi Puztát arendába venni kedvek lézen; azt előre tetzések szerint meg vizsgálhattyák, s úgy osztán a ki rendelt napon s helyen jelenének meg.